

Filosofia de les ciències cognitives

Codi: 100318

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	OT	3	0
2500246 Filosofia	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Jordi Vallverdú Segura

Correu electrònic: Jordi.Vallverdu@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Idioma vehicular de l'assignatura.

Equip docent

Jordi Vallverdú Segura

Prerequisits

No es requereix cap prerequisit teòric. Només cal que es tingui en compte que gran part de les bibliografies i treballs en ciències cognitives realitzats durant les darreres dècades estan en idioma anglès, de manera que es recomana tenir una predisposició a la lectura i consulta de documents disponibles en aquest idioma.

Objectius

L'assignatura consisteix en un repàs crític de les principals escoles filosòfiques que ha analitzat i/o exploren el fenomen de la cognició, així com també l'anàlisi en detall d'exemples reals de nombrosos processos cognitius. Farem especial esment en els darrers resultats teòrics procedents de les diverses disciplines que configuren l'esfera acadèmica les ciències cognitives.

Competències

Filosofia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar casos històrics de fets científics.
2. Analitzar i sintetitzar informació.
3. Comunicar de forma oral i escrita, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements adquirits.
4. Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari
5. Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants per a la pràctica professional.
6. Elaborar un treball individual en el qual s'expliciti el pla de treball i la temporalització de les activitats.
7. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
8. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria
9. Explicar aspectes de la història de la ciència utilitzant la terminologia pròpia de la disciplina.
10. Exposar els conceptes propis de la història de la filosofia
11. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
12. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
13. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats
14. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
15. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema
16. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
17. Liderar grups de treball, supervisar tasques col·lectives i treballar amb vocació d'unir diverses posicions
18. Llegir comprensivament textos filosòfics bàsics.
19. Mantenir una conversa adequada al nivell de l'interlocutor.
20. Organitzar el temps i els propis recursos per a la feina: dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
21. Participar en debats sobre qüestions filosòfiques respectant les opinions dels altres participants
22. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
23. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
24. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
25. Reflexionar sobre el treball propi i el de l'entorn immediat amb intenció de millorar-los de manera continuada
26. Relacionar els elements i els factors propis de textos de la tradició filosòfica
27. Resoldre problemes de manera autònoma.
28. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història de la ciència
29. Utilitzar tant eines informàtiques bàsiques (per exemple, processadors de textos o bases de dades) com programes especialitzats necessaris en la pràctica professional de l'arqueologia

Continguts

1. Quines són les ciències cognitives? Una defensa de la interdisciplinarietat.
2. Filogènesi de la cognició biològica: vida, *autopoiesis* i cognicions mínimes.
3. Descartes, el Gran Fake: ni *tabula rasa*, ni *res cogitans* vs. *res extensa*. Les emocions en la cognició.
4. Les geografies de la cognició i el sentit comú.
5. *Bye, bye Chomsky!* La cognició social i els jocs del llenguatge
6. Escalfant motors: funcionalisme, estructuralisme, conductisme, psicoanàlisi, *Gestalt*.

7. Teories, modes i tendències actuals: computationalism, extended cognition, embodied cognition, enactivism, grounded cognition, situated cognition, bounded rationality.
8. Errors, biaixos o formes de ser? De Grandin a Thaler.
9. El regne de les heurístiques: de Kahneman a la Blended Cognition.
10. Cognicions artificials: hipercognició, cognició biomimètica.
11. *Bonus track*: causalitat, ontologia, mentalès, body swapping, i possibles lògiques no diàdiques.

Metodologia

Es considera que l'alumnat ha de preparar les sessions realitzant les lectures/activitats/exercicis proposats pel docent, fet que li permetrà participar en els debats actius del curs.

Es realitzaran treball en grup amb supervisió del docent.

Es faran resums crítics de lectures específiques determinades pel docent.

Es durà a terme un treball propi d'anàlisi continuat dels conceptes principals del curs que cristal·litzarà en la redacció d'un diccionari personal.

Els dubtes relatius al curs es resoldran en les sessions presencials i les hores de classe i d'atenció al despatx, no pas via electrònica. En cas d'haver de contactar amb el docent, no es farà servir l'eina de missatgeria del Campus Virtual/Moodle sinó el correu electrònic: jordi.vallverdu@uab.cat

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques de comentari de text i resolució del treball en PPT	20	0,8	2, 3, 10, 11, 15, 16, 24, 26
Classes teòriques	25	1	2, 3, 10, 11, 15, 16, 24, 26
Tipus: Supervisades			
Tutories	23	0,92	2, 3, 10, 11, 15, 16, 24, 26
Tipus: Autònomes			
Estudi de textos a comentar	21	0,84	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29
Lectures de textos	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29
Realització de Diccionari	15	0,6	3, 10, 12, 26

Avaluació

La nota final s'obté a partir del sumatori de 5 activitats:

1. [30%] Elaboració de Diccionari sobre Cognició, mínim 30 entrades de 5 línies cadascuna amb una referència bibliogràfica per cada concepte, a entregar el darrer dia de curs.

2. [20%] Presentació oral de 30 minuts en grup (mínim dues persones) amb suport de PPT sobre un tema assignat sobre les escoles (Temes 4 i 5). El grup haurà de suggerir una lectura prèvia d'un text relatiu a la seva sessió, i proporcionar-lo al docent amb una setmana d'antelació, el qual, al seu torn, el distribuirà entre la resta d'alumnes.
3. [20%] Examen escrit sobre el tema 3 (Emocions i cognició).
4. [20%] Resum crític de lectura temàtica indicada via Moodle durant l'inici del curs.
5. [10%] Participació activa a les classes.

Recuperacions

Cadascuna de les proves (les #1, #3, i #4), excepte les continuades (#5) i les grupals (#2) tindran una sessió de recuperació transcorreguts exactament 7 dies després de la prova original.

La prova final de recuperació per a qui no hagi superat el període normal d'avaluació amb una nota global mínima de 5 (transcorregudes les corresponents recuperacions parcials), consistirà en una prova global en format d'examen escrit. Si es tenia una nota igual o superior a 5, no es pot pujar nota mitjançant les recuperacions.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen escrit sobre Tema 3 (Emocions)	20%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 21, 24, 25, 26
Participació activa als debats de les classes	10%	3	0,12	12, 19, 25
Realització de Diccionari	30%	6	0,24	1, 2, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 27, 28
Realització i presentació en grup de PPT	20%	5	0,2	2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 24, 26, 29
Resum de Lectura Fonamental	20%	1	0,04	2, 3, 10, 11, 15, 16, 26

Bibliografia

- Barsalou, L. W. (2008). Grounded cognition. *Annual Review of Psychology*, 59(August), 617-645.
- Brooks, R. A. (1990). Elephants don't play chess. *Robotics and Autonomous Systems*, 6(1), 3-15.
- Clark, A. (2003). *Natural-born cyborgs: minds, technologies, and the future of human intelligence*. Oxford University Press.
- Csikszentmihalyi, M. (2013). *Creativity: the psychology of discovery and invention*. NY: Harper Perennial.
- Damasio, A. R. (1994). Descartes' error: Emotion, rationality and the human brain. *New York: Putnam*, 352.
- Everett, D. L. (2005). Cultural Constraints on Grammar and Cognition in Pirahã. *Current Anthropology*, 46(4), 621-646.
- Hutchins, E. (1995). *Cognition in the Wild*. MIT Press.
- Kahneman, D. (2011). *Thinking fast, thinking slow*. Tavistock, London.
- Minsky, M. (2006). The emotion machine. *New York: Pantheon*, 1-7.

Nisbet, R. E. (2003). *The Geography of Thought: How Asians and Westerners Think Differently...and Why: Richard E. Nisbett: 9780743255356: Amazon.com: Books*. New York: Free Press (Simon & Schuster, Inc.).

Pfeifer, R., Bongard, J., & Grand, S. (2007). *How the body shapes the way we think: a new view of intelligence*. MIT Press.

Schroeder, M. J., & Vallverdú, J. (2015). Situated phenomenology and biological systems: Eastern and Western synthesis. *Progress in Biophysics and Molecular Biology*, 119(3), 530-537.

Vallverdú, J. (2017). Brains, language and the argumentative mind in Western and Eastern societies. The fertile differences between Western-Eastern argumentative traditions. *Progress in Biophysics and Molecular Biology*.

Vallverdú, J., Castro, O., Mayne, R., Talanov, M., Levin, M., Baluška, F., Adamatzky, A. (2018). Slime mould: The fundamental mechanisms of biological cognition. *BioSystems*, 165, 57-70.

Vallverdú, J., & Trovato, G. (2016). Emotional affordances for human-robot interaction. *Adaptive Behavior*, 24 (5).

Tenint en compte que aquesta assignatura constitueix l'especialitat principal del Prof. Dr. Vallverdú, es recomana que qui vulgui seguir les seves darreres activitats de recerca consulti els següents espais electrònics:

<https://uab.academia.edu/JordiVallverdu> i https://www.researchgate.net/profile/Jordi_Vallverdu